

KEUZE ONDERWERP ODV-KURSUS 1977 - 1978

1. Wij hebben hier in Arnhem vele prachtige kursussen van Gene Zijde mogen ontvangen. Om enkele te noemen:
Ken u zelve, Intern menselijke relaties, de leringen van de nieuwe Wereld-leraar- Wereldmeester, de leringen van Jesus geplaatst tegenover de huidige tijd, etc.
2. Via Den Haag heeft Gene Zijde ons bossen met Sleutels aangegeven; meters-hoge hoeveelheden Stemmen hebben we doorgelezen.
3. Alhoewel Gene Zijde dus vol liefde en geduld, op diverse manieren, ons getracht heeft verder te helpen op de weg, die we hebben te gaan, en het Gene Zijde steeds weer lukt een harmonie in ons te laten trillen, hebben enkelen onder ons het gevoel, dat we te weinig dit waardevolle kunnen vasthouden en deel van ons "zijn" te kunnen maken.
4. Zoudt u ons verder willen helpen ons bewustzijn uit te breiden?
Als titel van de cursus zouden wij willen voorstellen:

"De mens op zoek naar innerlijke Vrede"

met als avondonderwerpen (natuurlijk bent u vrij andere onderwerpen te kiezen)

- a. De mens, gekonfronteerd met zichzelf.
- b. De mens, zoekende een oplossing voor de moeilijkheden op zijn weg.
- c. De mens, vechtend om zich helder bewust te worden, dat hij is en blijft een deel van het grote geheel.
- d. De mens, moegestreden, vragend en aanvaardend het licht.
- e. De harmonische mens.

Een en ander samengevat: de ontwikkelingsgang, die de mens kan neemaken, met al zijn facetten in de diverse stadia.

niet beheersbare factoren als instinkten, konditionering, etc. en anderzijds wil inpassen in reële voorstellingen als bijvoorbeeld een maatschappelijk beeld.

Het zal u duidelijk zijn, dat wanneer je de waarheid zoekt, je die alleen kunt geven zoals je die zelf ziet. Dat hebben we altijd geprobeerd te doen. Wanneer we proberen u te helpen, dan proberen we u een handleiding te geven voor de manier waarop u de zaken zoudt kunnen beschouwen. Niet een feilloze gang, die u alleen maar te volgen hebt. U kunt vele van die raadgevingen niet geheel opvolgen, gewoon omdat u anders gekonditioneerd bent, omdat uw instinkten op een andere wijze reageren, etc.

Het zal u duidelijk zijn, dat het onzerzijds bij een pogen moet blijven. We proberen het. We proberen u te helpen en te stimuleren. We proberen u innerlijk bepaalde trillingen te laten aanvoelen, maar als het op de rest van het werk aankomt, dan zult u toch zelf het meest moeten doen. Dat wilde ik vooraf duidelijk stellen.

Heeft iemand commentaar?

Geeft u dan het eerste onderwerp maar, daar ga ik dan mee beginnen.

+ De mens, gekonfronteerd met zichzelf.

- Ja, dat vind ik zo'n mooie titel. Als je naar jezelf kijkt, wat zie je dan? Weet u het? Ik kan er niet achter komen. Weet u waarom? Het ene moment ziet de mens zich als enig juist licht in een wereld vol duisternis, waardoor hij niet erkent wordt; het volgende ogenblik ziet hij zich als een soort verwerpene der aarde, die worstelen moet te midden van het onbekende.

Het is erg moeilijk om jezelf te kennen. Wat voor een beeld heb je van jezelf? U kunt uzelf natuurlijk psychologisch ontleden. Dan kunt u dat een beetje Jung doen, u kunt het ook met meer Freud doen, dat is precies zoals u zelf wilt. Altijd weer blijft u steken voor bepaalde voorstellingen, voor bepaalde gebeurtenissen.

Daarom kan ik moeilijk zeggen, hoe u met u zelf gekonfronteerd wordt. Ik kan u wel vertellen, wat er eigenlijk aan de hand is, wanneer u probeert uzelve met uzelf te confronteren.

Ik dacht, dat dit ook een goed begin kon zijn. Als u het onduidelijk vindt of het er oneens mee bent, moet u het maar zeggen.

Wanneer je als mens naar jezelf kijkt, dan zie je maar een heel klein deeltje van jezelf. Elke mens leeft in een gemeenschap, in een maatschappij, met medemensen. Hij wil t.a.v. die maatschappij en die medemensen een bepaalde functie hebben, een bepaalde betekenis bezitten.

Hij kijkt dus over het algemeen naar zichzelf, niet op een objektieve manier, maar hij vergelijkt zichzelf met een begeertebeeld, dat in zichzelf meestal waanzin is.

Wanneer u naar uzelf kijkt, dan moet u zich niet afvragen of u goed doet. Dat weet u nooit. Tegen die tijd, dat u het te weten komt, kunt u er niets meer aan doen. U moet zich afvragen of u het zo goed doet als u het nu kunt. Of u zo juist mogelijk handelt vanuit uzelf. Is het antwoord ja, dan moet u zich loszeggen van de gevolgen, met dien verstande, dat je zegt, dat die gevolgen niet je direkte aansprakelijkheid zijn, ook al ben je gebonden met degene met wie je dat gevolg misschien hebt veroorzaakt en proberen de gevolgen volgens je beste weten zo goed mogelijk te doen verlopen.

Het is een punt, waarbij je niet terug kunt gaan en zeggen: "Ik heb altijd...." Dat doet men graag. "Ben ik niet altijd goed voor je geweest? Heb ik niet altijd voor je gezorgd?" Ja, dat kan geweest zijn. Het is dus niet wat er was, maar wat er is. Het verleden heeft afgedaan, onthoud dat altijd. Hoe het is geweest, komt niet meer terug. Alles is verandering. Wanneer je teveel terugkijkt, bouw je een beeld op van jezelf wat niet strookt met het heden.

Wanneer je naar jezelf kijkt, kun je dat alleen nu doen, in de huidige situatie, met je huidig besef. Beredeneer niet op grond van het verleden, grijp niet vooruit ten aanzien van een nog niet bepaalde toekomst, houd je aan het heden. Het beeld van jezelf wordt dan veel duidelijker.

Dan kan er een tweestrijd komen. Je hebt twee factoren. U zit hier en kunt denken, dat u hier ingewijd wordt in iets wat toch erg belangrijk is. U voelt zich dan uitverkoren. Het volgende ogenblik voelt u zich een idioot om zoveel tijd en andere dingen te besteden aan dat gebazel. Dat zou een eerlijke, ware reactie zijn. Waarom nu die twee dingen? Dat is heel duidelijk. Op het ogenblik, dat u zegt, dat u uitverkoren bent, dan voelt u zichzelf bevestigd. Op het moment, dat u zich afvraagt of u uw tijd niet verprutst, dan wordt er ergens op de een of andere manier aangesproken in uw begrip van waarde. Dan heeft het voor u geen zin, geen betekenis. Niets kan zo pijnlijk zijn als de waarheid, wanneer je ze niet wilt kennen, dat moet u maar goed onthouden.

Wanneer u die reacties hebt, dan geven ze aan op welke wijze u reageert.

Dat helpt ook in die konfrontatie met jezelf. Dan ga je ook begrijpen, waarom je sommige mensen afwijst of ideeën en liefhebberijen van anderen opeens afwijst. Je kunt het zien als onzin, als tijdverspillen, of zedelijk, moreel niet verantwoord, wat er nog maar meer is. Waarom gebruik je die termen? Omdat je niet voor de feiten uit wilt komen. Onthoud dat. Op het ogenblik, dat je begint met hoge beginselen te smijten of een ander te veroordelen, dus het in abstrakties zoekt, dan sta je niet tegenover jezelf. Dan sta je je zelf te bedriegen. Als je eerlijk wilt zijn, dan moet je gewoon zeggen: "Waarom wil ik dat niet, waarom kan dat niet." Dan kan het voor de een zijn, dat het niet met zijn geloof strookt - konditionering kun je zeggen -; voor de ander kan het zijn, dat het niet strookt met zijn gevoelens van belangrijkheid of eigenbelang. Dat moet je dan voor jezelf durven toegeven. Dat komt ook elk ogenblik anders te liggen.

De mens, gekonfronteerd met zichzelf staat altijd een beetje in moeilijkheden, omdat hij geen reële voorstelling van zichzelf wil hebben, meestal. Als hij die reële voorstelling wel heeft, dan is hij er vaak zo bang voor, dat hij probeert om het weg te praten. Dat is ook zo iets.

+ Waar komt die angst vandaan?

- Ten dele is dat een gevoel van zelfbehoud, ten dele konditionering.

Je hebt zekerheden nodig in de wereld, waarin je leeft als mens. Op het ogenblik, dat je gaat beseffen, dat die zekerheden niet bestaan, komt je hele wereldbeeld aan het wankelen. Als dat aan het wankelen komt, dan kun je jezelf niet meer handhaven, dat gevoel heb je. De angst is dus wel degelijk een soort zelfbehoud.

+ Vraag over het handelen van de mens. (onverstaanbaar)

- Ik geloof, dat u de konklusie op dit moment verkeerd legt en verkeerd trekt vooral. Ik heb het niet over het bewustzijn van de mier. Ik heb het niet over de aktie, de levensaktie van de mens, ik heb het over de konfrontatie van de mens met zichzelf.

+ Daarin speelt het verleden een rol?

- Daarin speelt het verleden geen rol, als een faktor waarop hij zich beroept. Ten hoogste als een bewustwording, als een konditionering, waardoor je reactie met het heden bepaald wordt. Op het ogenblik, dat je teruggrijpt naar het verleden om het heden te rechtvaardigen, weiger je het heden te erkennen zoals het is en daarmee het heden, zoals je daarin feitelijk bestaat.

Me dunkt, dat geen enkele mier, tot een dergelijk gedachtenproces zou kunnen komen.

+ Is die angst er ook om jezelf niet te willen laten kennen voor anderen?

- Dat is in heel veel gevallen zo. Ik geloof, dat het tegenover jezelf toch niet zo'n grote rol speelt als je denkt.

Ik geloof, dat het eerder de angst voor anderen is, dat je jezelf innerlijk wel kent, maar jezelf niet prijs wilt geven, omdat je weer wilt beantwoorden aan een beeld, waarvan jezelf weet, dat het niet juist is. Dat is niet erg, wanneer

faktoren ontbreekt is er geen verder gaan. U bent gekomen in een situatie in uw leven, waarin uw vrijheid beperkt is, waarbij u niet alles kunt regelen, zoals u wilt. Waarin u niet alles kunt bereiken, wat u wilt. Kijk naar uzelf en accepteer dat. Aanvaard uw beperkingen. Aanvaard uw gevoelens van juistheid en onjuistheid, binnen uw eigen mogelijkheden. Pas wanneer u dat gedaan heeft, kunt u aan een persoonlijke ontwikkeling beginnen, want het erkennen van jezelf, het aanvaarden van jezelf is in vele van onze lezingen al eerder gezegd. Het is juist datgene, waar het omgaat. Wanneer je begint je te gedragen of je miljonair bent, ben je gauw failliet, tenzij je een echte miljonair bent. Of je dat nu geestelijk doet of materiëel. Wanneer je begint te erkennen wat je bent, dan zul je ook streven met de middelen en de mogelijkheden, waarover je de beschikking hebt. Dit betekent in zichzelf al een grotere mogelijkheid om jezelf te aanvaarden. Het betekent ook, dat je niet zo bang bent voor de werkelijkheid van het eigen ik, wanneer je ze ontmoet. Heeft iemand kommentaar?

+ Hoe weet je dat je die mogelijkheden hebt.

- Heel eenvoudig. Door te accepteren, dat het onmogelijke nooit werkelijk verricht kan worden, met andere woorden: Uw werkelijk falen en slagen op zichzelf geeft al voortdurend weer, wat u wel kunt en wat u niet kunt. Uw eigen gevoel zegt u voortdurend, dat u dit wel en dat niet kunt doen. Ieder van u weet voortdurend, dat er een andere weg mogelijk is, maar dat u die niet kunt aanvaarden of gaan. Je hebt dus al voldoende aanduiding. Het is nog veel gemakkelijker. Wanneer je voelt, dat iets goed is, wanneer je denkt, dat je het kunt doen, probeer je het te doen. Dus voortdurend toetsen. Voortdurend weer de proef op de som nemen. Niet een ideaalbeeld wat ver weg ligt van: "eens zal ik de geestelijke kracht hebben om wonderen te doen.", maar gewoon: "kan ik vandaag de hoofdpijn misschien bij iemand wegnemen?" Als u denkt, dat u het kunt, probeert u het. Als u het een paar keer geprobeerd hebt en het gaat, dan gaat u een stapje verder. Het is altijd weer, een mens is bezig met theorieën, die je nooit waar kunt maken. Kijk bijvoorbeeld maar naar de formateur van deze tijd. Die man is ervan overtuigd, dat hij een socialistisch-democraat is, maar de maatregelen, die hij treft zijn geen socialisme, ze zijn eerder een vorm van economisch absolutisme, daar streeft hij naar. Gelijktijdig is hij alles behalve democraat, omdat hij de zeggenschap wil ontnemen aan diegenen, die het in feite zouden moten hebben, nl. de vertegenwoordigers van het volk en het volk zelf. Die man leeft dus met een beeld, dat helemaal niet echt is. Hij leeft niet met een werkeloosheid, die zo en zo groot is en die tendens vertoont. Hij leeft met een werkeloosheid, die er nu natuurlijk wel is, maar die hij zal veranderen, zonder dat hij weet of het waar is. Je kunt er nachten over vergaderen, maar daar verander je de feiten niet mee. Zo is het met u zelf ook. Wanneer u probeert uzelf te leren kennen, wanneer u voortdurend bezig bent met het zoeken naar het antwoord op de vraag wat kan ik nou wel en wat kan ik niet, dan moet u niet bezig zijn met het opbouwen van een groots beeld, dat eens waar zal worden. Dat is de bouwtekening maken. In die bouwtekening kun je niet wonen. Je kunt natuurlijk ook steentje voor steentje neerleggen. Dan is het geen wolkenkrabber, maar dan wordt het een huis, waarin je wonen kunt. Dat is het verschil. Wanneer je kijkt wat je kunt en wat je niet kunt, probeer het. Neem proeven. Wanneer je denkt, dat je ander had moeten doen in het verleden, dan moet u zich ook eens afvragen of u dat had kunnen doen, wanneer u zich al met het verleden wilt bezig houden. Wanneer u het niet eenvoudig als een feit durft te aanvaarden. Er zijn heel veel dingen, die u anders had gedaan wanneer u... en dan noemt u maar op. Maar u hebt ze zo gedaan. De omstandigheden waren zo, dat uw keuzemogelijkheid veel kleiner was dan u nu ten aanzien van uzelf veronderstelt. Dat is ook nu zo. U denkt, dat u nu ook onbeperkte mogelijkheden heeft. Of dat uw mogelijkheden toch een aantal verschillende factoren omvatten. Is dat wel zo? Zeker, u kunt zeggen, dat u hier nu weg gaat. Dat u niet meer luistert. Denkt u, dat wanneer een bepaald iets voor u onvermijdelijk is, dat u het niet zult horen? U leest het in een boek, hoort het op de radio. De problemen, die hieruit voorkomen, dacht u, dat u die zoudt kunnen vermijden, wanneer ze deel uitmaken van uw eigen persoonlijkheid? Dan zult u ze na elke andere aanleiding eveneens te voorschijn halen.

Het gaat niet om enkele mensen. Het gaat niet om enkele feiten, waarmee u gekonfronteerd wordt. Uzelf selekteert voortdurend op grond van uw persoonlijke inhoud uit het geheel van de wereld rond u, datgene, wat voor u beleefbaar en waar te maken is. Al het andere kan even werkelijk zijn, maar u gaat er langs heen. Kunt u het volgen?

+ Vraag omtrent twijfels.

- Wat betekent twijfel? Het betekent, dat je een keuze moet maken. Twijfel betekent onzekerheid. Wanneer je met jezelf gekonfronteerd wordt en je staattegenover een twijfel, vraag je dan af wat het alternatief is. Wat kan er anders zijn. Het is zus of zo. Hoe voel ik dit. Dan kunt u de twijfel uitsluiten. Het klinkt zo eenvoudig om het allemaal te doen.

Je kunt er aan de andere kant niet helemaal aan ontkomen, vergeet dat niet. Wat ik nu allemaal gezegd heb, is natuurlijk niet erg optimistisch, dat weet ik ook wel. Toch is het eerste deel van het betoog een onderwerp, dat uzelf hebt gesteld, ter herleiden tot een paar eenvoudige woorden. Je bent jezelf of je wilt of niet. Wat je bent in de wereld beleef je, niet wat er werkelijk is in de wereld. Alle problemen, die je hebt in verband met die wereld, zijn te herleiden tot je eigen wezen. Dat is voor een hele hoop mensen een harde lering. Ze zeggen: "Als ik ziek wordt, is het dan mijn eigen schuld?" Dat hoeft niet. Het hoeft uw schuld niet te zijn. Het is wel zo, dat uw wezen - om welke reden dan ook ^ade zwakte bezit, waardoor de ziekte op kan treden, b. de vatbaarheid toont op een bepaald ogenblik en c. psychisch en fysiek op een bepaalde wijze reageert op de ziekte. Je kunt dan wel zeggen, dat de dokter of God of wie dan ook daar wat aan moet doen. Die kunnen er alleen wat aan doen op het ogenblik, dat uzelf positief reageert. U bent veel dichter bij een heerschappij, dan je denkt, want alles wat je zelf maakt van jezelf en van je wereld, bepaalt je beleven. U kunt natuurlijk zeggen, dat er een grotere werkelijkheid is, er is een God, maar kun je die waarmaken wanneer ze niet eerst in jezelf bestaat. Je kunt toch uiteindelijk, zowel in de wereld als overal, alleen die dingen ontmoeten, die in jezelf bestaan. De betekenis ervan verandert, je vergeet de dingen. Je wilt ze gewoon niet zien. Neem de concentratiekampen in Duitsland. De meeste mensen zeggen, dat ze daar niet vanaf geweten hebben. Ze hadden het moeten weten, maar ze wilden het niet weten, omdat ze zichzelf kunstmatig verblind hebben. Dat geldt ook voor andere landen. Dat geldt ook voor Duitsland, dat geldt in Tsjecho-Slovakië, Roemenië, noemt u ze maar op.

Dat geldt in Indonesië, India, Pakistan. Kijk maar waar u wilt. De mensen vragen dan of het echt zo is geweest. Ze zeggen, dat ze het nooit geweten hebben. Dat hebben ze nooit kunnen aanvaarden, dat paste niet. Het had niet met hen zelf te maken. Wat je ziet in de wereld ben je zelf, het is niet de wereld. Daarom kijk je erg selektief naar die wereld.

+ Moet je alles geloven, wat men er van schrijft en moet je er naar toe gaan?

- Je kunt niet overal naar toe gaan. Er zijn een heleboel dingen, die je zou kunnen weten. Je gaat er aan voorbij. Er zijn andere dingen, die erg onbelangrijk zijn, maar die jij op een gegeven ogenblik heel erg belangrijk maakt. Neem nu bijvoorbeeld de reactie van de mensen op de Derde Wereld. Ze zien die problemen en zeggen, dat het verschrikkelijk is. Het is verschrikkelijk, vanuit uw standpunt. Vanuit uw standpunt moet u er wat aan doen, zeker, maar wat is de werkelijkheid van die situatie voor de mensen daar zelf, gezien hun eigen streven, hun eigen aktie, hun eigen wijze van leven, de gemeenschap, waarin ze bestaan. Wanneer je dat gaat ontleden, kom je tot een heel ander beeld. Niet een heel ander sociaal en economisch beeld, maar ook een heel ander psychisch beeld. Je zult dan ontdekken, dat heel veel mensen de feiten aanvullen met leugen en fantasie, waarin ze zelf heilig gaan geloven. Ze doen dit om hun eigen belangrijkheid te onderstrepen, omdat ze de rol spelen van iets wat ze niet zijn, maar zouden willen zijn. Dat zie je in die Derde Wereldlanden heel vaak, zowel bij de slachtoffers als bij de zogenaamde onderdrukkers.

- + Speciaal bij de Derde Wereld, niet hier?
- Hier bestaat het ook. Vandaar de voorbeelden. Als ik daarin gefaald heb, ben ik volkomen bereid u ook te wijzen op de dwaasheid in uw eigen wereld. Ik dacht, dat dit met onszelf in verhouding niet zo veel te maken heeft. Het gaat er om, dat u begrijpt, hoe we zien en hoe we leven. Als je gekonfronteerd wordt met jezelf, dan wordt je soms ook gekonfronteerd met het denkbeeld: "Nu zou ik eigenlijk..... b.v. piano willen spelen, maar ik heb het nooit geleerd, dus kan ik het niet." Dan vindt men je krankzinnig als je alleen maar je vingers langs die noten laat gaan. Toch is dat een behoefte, op dat ogenblik. Waarom zou je het dan niet doen? Altijd weer: "Ik zou dit of dat moeten proberen, maar dat kan ik toch niet." Geestelijk is dat vaak nog sterker te zien, dan zuiver stoffelijk. Wanneer ik uw geestelijk ik bekijk - niet persoonlijk, want dat mag ik niet - dan zie ik, dat sommigen van u bewust in een bepaalde sfeer geweest. Nu bereiken ze hogere sferen, maar ze willen het zich niet realiseren. Het strookt niet helemaal met hun denkbeelden, omtrent ze zijn geweest en zijn. Dat is jammer. Ze zeggen, dat ze geestelijk wel iets, maar niet veel kunnen. Mensen, die zichzelf feitelijk een rem opleggen, om de doodeenvoudige reden, dat ze bang zijn voor het grote complex van krachten, dat in hun is. Wanneer je die kracht gebruikt, dan ben je als het ware verbonden aan het gebeuren en kun ervan profiteren.
- + Kun je dat echt tegenhouden? Als je in harmonie bent met die bepaalde sfeer. Je kunt het afwijzen, maar dat is bewust remmen. Op een gegeven ogenblik zul je die remmen los moeten laten.
- Of je gaat zeggen, dat de wereld erg onrechtvaardig is. Je gaat al hetgeen je afwijst in andere termen vertalen. Je gaat zeggen, dat je tegenslag op tegenslag hebt. Je gaat datgene, wat je niet wilt, zien als een agressie ten aanzien van hetgeen je bent, terwijl het er in wezen vaak een vervulling van is. Dat is de grote moeilijkheid. Je kunt niet alles en elke ontwikkeling zonder meer - menselijk gezien, geestelijk ligt het wat anders - stopzetten. Je kunt wel de konsekwenties ontkennen of zelfs de betekenis er van zodanig verdraaien, dat je je kunt gaan beklagen over datgene, wat je eigenlijk als een soort zelfvervulling voelt.
- + Vraag om een praktisch voorbeeld.
- Dat is zo moeilijk, omdat het ene voorbeeld passend is voor de ene en voor de ander niet. Ik zal proberen een voorbeeld te vinden, wat iedereen kan begrijpen. Je treedt uit. Normalerweise doe je dat naar Zomerland. Je ontmoet daar bijvoorbeeld iemand. Nu ontwikkelt die fase zich verder. Je komt in een wereld, waarin die uiterlijkheden steeds minder een rol spelen. Wat ga je dan doen? Je gaat het vertalen in kleurige vlakken en figuren, vaak abstrakties of bepaalde fel-lichtende landschappen. Dan ga je nog een stap verder. Nu kom je in een wereld, waarin de versmelting van persoonlijkheden een grote rol speelt. Die versmelting wil zeggen, dat je niet alleen maar één mededeling kan geven, zonder dat er alles wat er mee samenhangt, gelijktijdig geopenbaard wordt. Nu zijn ze er doodsbenauwd voor, want op aarde geef je je zelf niet graag prijs. Die ontwikkeling vindt toch plaats. Op geestelijk niveau vinden die kontakten inderdaad plaats. Er zijn zelfs grote inwerkingen van datgene, wat je van anderen ontvangen hebt, misschien zelfs samenwerkingen, maar je wilt dat niet meer weten. Je zegt, dat je dat vroeger had, maar nu niet meer. Je snijdt het af, omdat het je in een situatie plaatst, die je liever niet hebt. Bijvoorbeeld: je hebt altijd het idee, dat je het erg goed weet. Nu kom je in die uitwisseling met anderen dan wordt je leerling in plaats van leraar. Je kunt voor jezelf die afhankelijkheid niet aanvaarden, met de verplichtingen, die daaruit voortvloeien. Je zegt dan dus, dat het niet waar is. Je bant het uit je bewustzijn. Het wordt alleen een andere bewuste instelling, waarbij je altijd nog tegen jezelf kunt zeggen, dat je wel er aan denkt, maar dat het gekheid is en niet kan. Is dat duidelijk genoeg?
- + Vraag of dit niet reëel is voor die mensen.
- Dat is uw realiteit. Met andere woorden, u beoordeelt dit aan de hand van uw eigen maatstaven. Niet aan de hand van de maatstaven, die daar bestaan. Dat is punt 1. Punt 2: u aanvaardt de eenzijdige projectie, die bij het probleem een rol speelt, zonder daarbij de andere zijde te willen bezien.

Dus ook kunt u het werkelijke spanningsveld, wat resulteert in zo'n probleem, niet overzien. Het resultaat is, dat uw reactie misschien verkeerd is.

+ Onverstaanbare opmerking.

- Dat is een emotionele reactie uit een vetgevreten maatschappij, inderdaad. De patatmaatschappij, die kijkt naar de mais- en broodmaatschappij. Die mensen daar staan er anders tegenover dan u. Met uw goede bedoelingen gaat u er misschien dingen tot stand brengen, die helemaal niet in overeenstemming zijn met hetgeen u na zoudt streven. Mag ik u een voorbeeld geven? Vietnam. Wat er gebeurd is, is verschrikkelijk geweest. Men heeft gekozen voor hulp, dat is juist. Men heeft echter die hulp ideologisch willen geven vanuit vele groeperingen. Nu blijkt, dat dankzij deze ideologische hulp er op het ogenblik nog steeds toenemende aantallen slachtoffers vallen. Dat is onjuist. Dat had niet mogen gebeuren. Hier heeft men dus in feite een greep aan de macht gebracht, die juist mede dankzij deze hulp en steun in de wereld, op dit ogenblik een absolutisme praktiseert, die onaanvaardbaar is voor diegenen, die daar leven. Als u weet hoevelen daar leven en creperen, dat is ge'oon verschrikkelijk.

In Laos is het precies hetzelfde. Ik zou meer van die landen kunnen noemen. Maar daar gaat het hier niet om. Waar het wel om gaat is, dat we te maken hebben met een volkomen verkeerde inschatting, vanuit een Westers standpunt nl.

Voor wat er gebeurt in een land met een totaal andere mentaliteit, met andere eisen, andere mogelijkheden. Dat is iets wat je niet moogt ontkennen, wanneer je eerlijk wilt zijn, wanneer je met jezelf gekonfronteerd wordt. Je moet begrijpen, dat wanneer je kijkt naar de arme negertjes, dat je niet kijkt naar de arme negertjes, die nu op dit moment in een bepaalde situatie verkeren, maar daar misschien al twintig jaar in verkeerd hebben. Je kijkt naar arme negertjes, die een verandering hebben ondergaan en die je nu plotseling in een situatie waardeert vanuit je eigen levenspeil, je eigen emotionele reacties, terwijl je vergeet, wat er voordien aan de hand is geweest. Ik hoop, dat ik dat duidelijk heb gemaakt.

+ Is dat niet betrekkelijk?

- Precies.

+ Je kunt het toch niet weten....

- Je kunt het nooit weten. Nu hebt u gehoord, wat ik heb gezegd. Wanneer je later beseft, dat het zo is, moet je jezelf geen verwijten maken, dat je eens anders hebt gehandeld dan je nu zou doen. In de konfrontatie met jezelf moet je niet proberen deze erkenning uit de weg te gaan. Je moet je ook geen verwijten maken omtrent hetgeen je eens gedaan hebt. Je moet zeker niet nalaten te handelen, zoals je nu juist acht op grond van hetgeen je nu beseft.

Heel veel mensen zeggen, dat ze nu eenmaal iemand gesteund hebben en hem dus moeten blijven steunen. Of, dat ze eenmaal een bepaalde stelling hebben aanvaard en ze er dan bij moeten blijven. Dat is allemaal goed als je politikus bent. Als persoonlijkheid tegenover jezelf, kun je dat niet doen. Je verandert elk ogenblik. Dan moet je ook bereid zijn om te zeggen, dat wanneer ik het doe, zo goed als ik kan, nu, dan zijn de gevolgen later niet iets, waarmee ik mijzelf kan belasten. Gelijkzeitig betekent het ook, dat hetgeen ik nu doe, mij niet binden kan, zodat ik een volgende maal weer zo moet handelen. Ik handel zoals ik voel en weet en zie, dat ik juist handel. Dat is het probleem waarom het gaat. Het is makkelijk genoeg om nu in te gaan op de Derde Wereld en om over het optreden van de USA te gaan praten. Wat dat betreft, kan je het ook nog over de problemen van Oost- en West-Duitsland hebben, of over de veranderingen in China. Er zijn dingen genoeg, waar je over kunt praten, maar we hebben het over onszelf, over de konfrontatie van de mens met zichzelf. Die konfrontatie ligt juist in de mogelijkheid de zaken ander te zien, anders dan anderen en gelijktijdig te herkennen, dat je vroeger zo goed gehandeld hebt als je wist. Een mens heeft van falen een soort schande gemaakt. Falen is geen schande. Niet proberen is een schande. Gefaald hebben betekent alleen maar, dat je nu anders zoudt handelen. Dat je dus nu anders moet handelen. Dat voel je als juist en goed. Het betekent niet, dat je in het verleden werkelijk gefaald hebt. Het betekent alleen, dat je geleerd hebt. Dat je wijzer bent geworden.

+ Dus schuldbesef is zinloos.

- Schuldbesef is zinloos, in de zin van berouw of van een verbondenheid voelen, waar het einde vanweg is. In beide gevallen keer je je naar het verleden en ontken je jezelf en het feitelijke erkennen van het heden.

Je moet eerst jezelf in het heden erkennen, dan pas kan de rest een rol spelen. Berouw betekent, de erkenning dat iets, nu volgens het huidig besef, niet juist is en dat het daarom niet herhaald moet worden.

Het betekent niet: Oh, had ik het maar nooit gedaan. Want je hebt het gedaan. Het betekent alleen, dat je het niet meer doet op grond van hetgeen je nu bent en nu weet. Dat is berouw.

Schuldgevoel? Ja, ik heb iets gedaan met de beste bedoelingen. Hoe kan ik bepalen, wat er uit tevoorschijn is gekomen. Ik heb het beste gedaan wat ik doen kon. Goed. Laat ik dat dan nu weer doen, op grond van mijn huidige erkenning en ervaring in hetgeen ik nu als juist aanvoel.

Niet: Maar wat heb ik allemaal aangericht, dat kun je toch niet meer veranderen.

Maar: hoe kan ik nu zo juist mogelijk handelen, zo harmonisch mogelijk blijven met mijzelf? Hoe kan ik elke pretentie, iets te willen lijken, voor de wereld of voor anderen terzijde schuiven, wanneer ik tegenover mijzelf sta en erkennen wat ik in feite ben, daar gaat het in feite om.

+ Vraag over iemand, die vindt dat hij het verkeerd doet.

- Die moet zich dan eens afvragen waarom hij het verkeerd vindt.

+ Gemak of plezier (?)

- Gemak of plezier, ja dat kan ik me wel voorstellen, ja.

Dan moet je je toch eens afvragen waarom? Dan zult u het met me eens zijn, dan wanneer u iets verkeerd doet, dat het kennelijk voor u niet zo heel erg verkeerd is.

+ Opmerking over keuze.

- Dan houdt u zich bezig met allerlei denkbeelden, die niet behoren bij u werkelijke persoonlijkheid, zoals ze nu bestaat. Want als iets zo begerlijk is, dat je zondigt. Zoals het nonnetje zei: "De heer zal het begrijpen."

Het is gewoon zo, dat dingen soms belangrijk zijn. Dan kun je zeggen: "Ja maar..." en dan kom je met de konditionering. Als je nu die konditionering even terzijde stelt en je vraagt je af of je nu eigenlijk iets kwaad gedaan hebt voor je gevoel, is dat kwaad wanneer je dit doet en je geeft daarop een bevestigend antwoord, dan kun je alleen maar zeggen, dat wanneer je het toch doet, je er voortdurend mee zult konfronteren. Dan maak je jezelf dus ongelukkig. Als je dit eenmaal weet, dan moet je erkennen, dat het feit, dat je je zelf ongelukkig gemaakt hebt, belangrijker is dan dat ik het gedaan heb.

Maar als je zegt, dat je er eigenlijk niet ongelukkiger van wordt, maar dat je het eigenlijk niet had moeten doen, dan zeg je tegen jezelf, dat je jezelf zit te beduvelen.

"Ik ben toch niet die trien, die ik voorstel tegenover de buurt. Ik ben toch mezelf." Begrijpt u wat ik bedoel. Dat is, dacht ik ook, duidelijk genoeg gezegd.

Waarmee ik niet wil zeggen, dat je alles maar moet doen wat je wilt. Dat is stomiteit. Als je alles doet wat je wilt, dan doe je in feite, alles wat je begeert zonder meer. Besef echter, dat je niets kunt doen, tenzij het al deel is van jezelf. Dat je niets kunt bereiken, wat niet in jezelf op dit moment al bestaat. Morgen kun je een ander zijn, dan zijn je mogelijkheden anders, dan zijn ook misschien je beperkingen anders. Wat je vandaag kunt bereiken wat je waar kunt maken, ligt in jezelf. Je bent zelf de basis van alle dingen. Als je dan met jezelf gekonfronteerd wordt als een wezen, wat je niet aankunt, waarvan je niet begrijpt, hoe het zo stom kon zijn - dat komt nogal eens voor, onder ons gezegd en gezwegen - dan moet u zich toch even afvragen of u nu niet bezig bent om bepaalde gevolgen te verwarren met oorzaken. Of u niet bezig bent een scheiding te maken, waarbij u het verleden nu gaat zien vanuit het heden. Luister, er is een tijd geweest, dat 160 km met een auto zelfmoord was. Nu is het dat, als je goed kunt rijden, niet meer.

Er zijn dingen, die eens voor u onmogelijk waren. Die hebt u toen gedaan. Er zijn gevolgen uit voortgekomen, maar nu bent u uzelf. Dat wil niet zeggen, dat u die mogelijkheden niet meer heeft. Het wil alleen zeggen, dat u niet op grond van uw vroegere ervaringen nu uw beperkingen moet vaststellen. U moet kijken, dat u nu kunt zijn, u kunt doen op grond van hetgeen u nu bent.

Ik moet zo langzamerhand gaan sluiten.

Ik heb geprobeerd u allerlei dingen zo simpel mogelijk ^{duidelijk} te maken.

Zoek er niet te veel achter. De kern van ons wezen is Goddelijk. Zolang wij niet proberen God te spelen, zullen we een deel van God zijn. Denk niet, dat we voortdurend tussen licht en duister zweven. Het is alleen als besef. Wijzelf zijn deel van de kracht, waarui we zijn voortgekomen. Licht en duister maken het ons mogelijk te weten, te kennen.

Laten we dan niet licht en duister goed en kwaad noemen, maar het kennen.

Dit laatste klinkt misschien het meest eenvoudige, maar is het moeilijkste.

Wees niet bang van jezelf. Leef vandaag, want al wat je geweest bent, _____ bepaalt hoe je vandaag naar de wereld kijkt.

HET SCHONE WOORD

Plicht, ont-wikkeling, trouw

Als je plichtsgetrouw de ontwikkeling nastreeft, kun je beter een ontwikkelkamer bouwen.

Ik ben,
maar wat ben ik.
Dat wat ik ben geweest, ben ik niet meer.
Dat wat ik wordt ben ik nog niet.
Ik ben slechts wat ik ben
en zoals ik mijzelf erken
nu op dit ogenblik
en trouw daarop mijn daden bouw,
ontwikkel ik mij wel zeer goed.
Ik vind de plicht van het bestaan,
plots ontluikend uit de waan
van dwangtot werkelijk zijn,
waarin de vreugde en ik beleven samen
in mijzelf een beeld
van werkelijk leven weeft.

Ik ben,
maar wie ben ik.
Ik wil mijzelve zijn,
maar zo ik mijzelf niet ken,
hoe kan ik anders zijn dan dat,
wat ik nu ben, nu doe, nu zoek, nu vraag.
Wees trouw aan jezelf en anders niet.
Dat is de sleutel tot ontwikkeling.
Geen plicht, zoals een mens de plichten ziet,
maar wel een noodzaak,
omdat je zo toch eens jezelf moet zijn
om heel bewust jezelf te leven.
Dan ben je trouw zo aan jezelf,
erkennend wat je bent en wilt.
De hele kosmos wordt je dan als toegift zo gegeven.

Daar kun je ook nog eens over nadenken. Niet dat je dat nodig hebt, natuurlijk,
maar het mag wel.
Wat de rest betreft, vrienden, dank voor de aandacht, voor de vragen. Enkelen
hebben zich bij mij aan iets, wat ze sarcasme noemen, toch lichtelijk gestoten.
Mag ik duidelijk zeggen, dat ik niet bewust sarcastisch ben? De feiten formuleer
ik vaak wel zo, dat het ridicule van het bestaan in tegenstelling komt tot het
werkelijke.

Goedenavond.